Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de s. Eucharistae sacramento - Cod. Ettenheim-Münster 234

[S.l.], 1721

L. 2

urn:nbn:de:bsz:31-127314

Visual Library

D. 2.

In quo Missæ sacrificium formaliter, in quo integraliter consistat?

R. Missæ 6. partes præcipuas esse, in quibus ab aliis essentia sacrificii variè constituitur: 1a est offertorium, ubi panis et vinum æterno Patri offeruntur ad sacrificium. 2a est ipsa actio consecrativa panis et vini in corpus et sanguinem Domini, ità ut sub speciebus panis vi verborum ponitur totum corpus et sub vini etc totus sanguis. 3a est elevatio sacramenti. 4a est oblatio corporis et sanguinis Domini post consecrationem sub illis verbis Offerimus etc. 5ta est fractio hostiæ, eiusque cum sanguine mixtio. 6 denique est sumptio sacramenti illa nempe quæ à sacerdote fit, non quæ à populo. His notatis exsurgunt 2 celebriores sententiæ quarum 1a docet sacramentum sacrificium essentialiter consistere in utraque actione simul in consecratione et sumptione altera verò docet sacrificium Missæ essentialiter consistere in sola consecratione utriusque speciei, ipsa tamen

200. sumptione integrare sacrificium, ut ares
sumptio sacramenti etiam a sacerdote facta
non sit de necessitate hujus sacrificii absolute
sane a de eius integritate, in quantum stat
Dnus corpus & sanguinem sumendum quod consecravit
in ultima cena, sit etiam ordinarie in
celebrando & potandum suscitatae dum sacrificanti
fu aliorum, quod proin ut exhiberetur
oportet ut saltem a ipso sacrificante illa
hostia oblata sumatur, & sic sacrificii
integritas sufficit, quae sententia etiam
tandemque unde sit

Asserit S. Missae sacrificium fortes &
essentialiter consistit in consecratione sola u-
triusque speciei, ita tamen ut sumptio sit
pars integralis non essentialis. Constat primo
ex S. Doctore multis in locis praesertim
q. 82 a. 4 ad 1. ubi ait: consecratio chry-
"smatis vel cuiuscunque alterius materiae
non est sacrificium sicut consecratio Eucharistiae. Item
a. 3 dicit: Si vero miraculose corpus
Christi in altari sub specie carnis appare-
at aut sanguis non est sumendum, item

in q. 83. a. 1 ad 3. ait, quod repre-
sentatio Dominicae passionis existit in ista
consecratione huius sacramenti ita S. Doct.
Ex quibus non solum arguitur, consecrationem a S.
Doct. reputari sacrificium, ut jam satis longe in-
sinuavi, sed hoc etiam solidatur eo, quod
sacrificium Missae non sit aliud secundum suam essentiam
quam repraesentatio Dominicae passionis, si
quod haec existit in ista consecratione, ut dicit
S. Doct. in supra loco relato, palam est, quia
secundum S. Doct. in ista consecratione sacrificium
essentialiter completur: item nisi in consecratione
sacrificium esset essentialiter completum, sed sit re-
quisita sumptio, sequeretur aperte eiusmodi
transmutatas species etiam indispensabiliter esse
sumendas, ne sacrificium in essentialibus relinqueretur
imperfectum, eo ipso quod S. Doct. indi-
caverit illas species non esse sumendas, sed ser-
vandas, etiam indubitanter sumptio non est de
essentia sacrificii.
Obiicies contra a ratione. In illo solo est con-
stituenda essentia sacrificii, in quo salvantur omnia
ad sacrificium requisita essentialiter, atqui haec omnia

202. omnia solvantur in sola consecratione dicta
utriusque speciei. quoad e. Resp. probatur. in sbus
ad sacrificium stricte exacte requiritur, 1° victima
2. realis saltem & exercita victimae oblatio
3. eiusdem victimae immutatio seu mactatio
facta a legitimo ministro: atqui hoc
omnia habentur in sola consecratione dicta u-
"triusque speciei: nam 1° habetur victima cor-
"pus Christi & sanguis Domini, sive Christus sub spe-
"ciebus seminalibus praesentus. 2. habetur realis &
exercita eiusdem corporis & sanguinis Domini
oblatio, ipse enim actus consecrativus cor-
poris & sanguinis Domini in signum supremi
Dei dominii protestativus oblativus
cum ipsa consecratio a Domino sit instituta per
actio sacrificativa, unde & Dominus discip.
hoc facite &c. vertatur enim in script.
verbum e facere pro sacrificare:
Luc. 2. ut facerent secundum consuetudinem legis
hoc e. ut sacrificarent &c. Neque enim
ad sacrificium necessaria est oblatio verbalis,
ut patet in ovibus & avibus immolatis
in vet. lege ad honorem Dei sine omni
oblatione verbali. 3. habetur etiam victima

mutatio seu mactatio mystica per consecrationem
non solum, quia substantia panis et vini convertitur
in substantiam corporis et sanguinis, sed etiam in
quantum per ipsam consecrationem corpus ponitur velut
mortuum sub specie panis, et sanguis ejus ve-
luti effusus sub specie vini, quia sicut sup-
diximus ex vi verborum consecrationis sub speciebus
panis ponitur solum corpus sine sanguine
et sine anima, quamvis haec ponantur per rationem
concomitantiae, similiter sub speciebus vini
vi verborum ponitur solus sanguis sine cor-
pore et sine anima, adeoque effusus: igitur per solam
consecrationem habentur omnia ad sacrificium per se et
essentialiter requisita, adeoque et in ipsa sola
sacrificium Missae essentialiter consistit, cui acce-
dit quod sacrificium quod essentialiter oportet com-
pleri in altari, atque sumptio seu man-
ducatio proprie loquendo non fit in altari
sed in stomacho: quo sumptionem non potest
pertinere ad essentiam sacrificii.
Probatur 2. pars, quod nimirum sumptio sit tantum pars
integralis. Sacrificium hoc habet rationem cibi et potus
unde sub speciebus vini et panis offertur:
atque sumptio est finis et tanquam extensus

204 alimenti: qd pertinet ad hoc sacramentum tamquam
finis & connotatum ejusdem; adeoque non tamquam
pars essentialis sed tamquam pars integralis:
unde S. Thomas hic q. 83 a. 6 ad 3 ait:
Quod si contingat in calice consecrato vene-
num esse non debet sumi, sed in aliquo vase
Sanguis Christi reponendus est; & ne sacramentum
maneat imperfectum, debet vinum apponere
re in calice, ac denuo resumere
in consecratione & perficere sacrificium ita S. Doct.
ex quibus vides sumptionem utriusque speciei
secundum S. Thomam esse de perfectione sacrificii
non autem de perfectione essentiali ut dictum
sed de integrali. unde est quod ex Ecclesiae
praecepto, si sacerdos defecerit ante sumpti-
onem, sacerdos alter etiam non jejunus illud
sacrificium sumptione complere debet. Illud etiam
hic breviter notandum, quod ait S. Doct. cit.
quaest. his verbis: ante sacerdos debet su-
mere quam populo dispensare: ratio est,
quia non convenit populo integrare sacrifi-
cium sed sacerdoti.
Obj: contra essent. Dei essentia sacrificii est,
ut immoletur & mactetur, atqui sacrificium

205

consecrativa, atque qui est hostia non immutat-
et mactat, sed potius producit et nasc-
itur sub speciebus: quo in sola consecratione ....
Dicitur etiam sacrificium sed fit necessaria sum-
ptio etc. R. una actione consecrativa ....
et reproducit sub speciebus et reproductum
immolari sub diversa ... consecratione; sic
enim consecratio absolute et ... summitur
sic hostia ... Christus ... per trans-
substantiationem ponitur, sicut consideratus ut
terminus consecrationis quatenus fit ex vi verborum
et directe non ponitur sub speciebus panis
nisi solum corpus et sub speciebus vini
non nisi solus sanguis, sic hostia per trans-
substantiationem simpliciter posita mystice im-
molatur: unde neque minus.

O. 2. non est eadem actio esse productiva
et sit hostia immutativa, sed illa
resumitur ad istam: atque actio consecrativa
et actio productiva hostiae eadem.
R. sunt utrique

O. 3. in die parasceves offertur sacrificium
sunt appellatur in Missali, atque ibi
nulla fit consecratio sed sola sumptio
ergo etc. R. in die Parasc. non offerri ....

206 ſtium, ſtus em exhbetz cœremonia,
nec obſtat qd in Miſsali vocetz ſtium
illa em applicaō ad appellaō ē īpriē ſtij

Sed impropria, ūn ſtus ſolū cœremonia loco ſtii ex-
hbetz, i. e. ſ. hoſtia qd ē pars ſtii
à ſacerdote ſumit.

O. 4. ſtium ē eſsidlr oblaō ut ditū
atqꝫ qſecraō nō ē oblaō ſed mactaō.
ergo, praeter qſecraōē erit neaaria
alqua oblō. ad 4tum R. ad ſtium nō
tāē oblaōē neaaria verbalē ſed
realē & exercitaē, qd ī ipſā qſecra-
ōē exhbetz.

Q. 3tia.

Qti valoris ſit ſtium Miſsæ?

Rſ. Miſsæ ſtium qoad ſficiam ē valoris
tum intenſivè tum extenſivè infiniti
qtum o ad applicaōē & actlē efficaciā
ē valoris finiti, ſeu qd idē ē ſi ſti-
aū Miſsæ raōē ſui qſideretz, ſtlē ē,
ut nqm tot ipſis fructus participare
valeant, quin adhuc alii infiniti